

URADNI LIST

Narodne vlade SHS v Ljubljani.

Naredbe Narodne vlade.

259.

Naredba celokupne Narodne vlade SHS v Ljubljani glede omejitve alkoholizma (pijančevanja).

Skrajno resni so časi. Na mejah teče kri naših bratov. Nebrojno beguncev tava po naši domovini, nešteti siromaki trpe lakoto in mraz, medtem pa se širi po mnogih krajih kakor kuga brezumno, naravnost boleznivo popivanje ter se pleše in nori po cele noči do ranega jutra. Vsi resni elementi brez razlike strank se sramujejo tega početja, ki ponižuje čast in ugled naroda in naše mlade države, ogroža javni mir in red, izpodkopava temelje npravnosti in ljudskega zdravja ter zbujajo gnev in pohujšanje vseh dobromislečih.

Ako se ljudstvo kmalu ne strezne in zopet ne zave, bo treba resno misliti na prepoved alkohola sploh. V svesti si svoje težke in odgovorne dolžnosti, pa odreja Narodna vlada zaenkrat še to-le:

§ 1.

Točenje in nadrobna prodaja žganih opojnih pijač sta prepovedani. Pridatek ruma ali konjaka k čaju v največji meri 4 cl za porcijo se ne smatra za točenje žganja v zmislu te naredbe.

Za žgane opojne pijače v zmislu te naredbe je smatrati vse žgane opojne tekočine, namenjene človeku za uživanje, ki so primerne za pijačo s primesjo ali brez primesi (špirit, rozolja, rum, liker, brinjevec, slivovka, konjak itd.); pri tem je vse eno, ali so napravljene s kuhanjem ali kako drugače (z esencami ali drugimi surrogati) in brez ozira na to, v kateri obliki se oddajajo.

Ta prepoved ne velja za oddajo žganih opojnih pijač v zdravilne namene po zdravnikovem zapisu.

§ 2.

Po gostilnah in kavarnah se do enajstih dopoldne ne smejo točiti nobene alkoholne pijače (vino, pivo, sadni mošt).

V Ljubljani smejo biti odprte gostilne do desetih, kavarne do enajstih zvečer, v drugih krajih gostilne do devetih, kavarne pa do desetih zvečer. Po teh urah ne sme biti nobenega gosta več v gostilni ali kavarni.

Dve uri pred policijsko uro gostilničar ali kavarnar ni več dolžan dajati gostom alkoholnih pijač. Sploh gostilničar ali kavarnar ni dolžan enemu gostu dati več kakor pol litra vina ali en liter piva.

Gostilničar gostu ne sme odrekati hrane radi tega, ker gost ne pije.

Kolodvorski bufeti in restavracije v kolodvorskih poslopih smejo biti za potujoče občinstvo odprti vso noč, toda glede točenja alkoholnih pijač veljajo zanje iste določitve kakor za gostilne in kavarne sploh.

§ 3.

Mladostne osebe, ki še niso dopolnile 17. leta svoje starosti, smejo hoditi v gostilne in kavarne le v spremstvu odraslih svojcev, varuhov, rediteljev ali drugih nadzorovalnih oseb.

Dovoljeno pa je mladoletnikom hoditi v gostilne in kavarne na potovanju v ta namen, da se nasitijo, in zahajati v stalno jedilnico, kjer redno obedujejo vsak dan.

§ 4.

Javne veselice, plesi itd., uprizoritve vseh vrst (gledališke in kinematografske predstave, varieteti, glasbene zabave itd.) se morajo končati najkasneje opolnoči. Ob tem času morajo biti dotični prostori že izpraznjeni.

Vse ostale določbe § 2. te naredbe veljajo tudi za take prilike.

§ 5.

Poverjeništvu za notranje zadeve se pooblašča, da v ozira vrednih primerih dovoli izjeme od prepovedi, izrečenih v §§ 2. in 4.

§ 6.

Gostilničarji in kavarnarji, pa tudi prireditelji javnih veselic in uprizoritev (§ 4.), ki prestopijo predpise §§ 1., 2. in 4. te naredbe, se kaznujejo v prvo z globo od 200 K do 1000 K, v drugo z globo od 1000 K do 2000 K, v vsakem nadaljnjem primeru pa z globo od 2000 K do 4000 K; oni pa, ki prestopijo predpise §§ 3. in 8., z globo od 20 K do 200 K.

Gostilničarju in kavarnarju, ki je bil radi enega teh prestopkov že dvakrat kaznovan, sme, ako se kaznuje v tretje, pristojna kazenska oblast za določen čas ali za vselej odvzeti tudi obrtno koncesijo.

Gostje, ki po preteku policijske ure še bivajo v gostilni, oziroma kavarni, se obsodijo na globo od 20 K do 200 K. Ako obsojenec globe ne more plačati, se ta izpremeni v zaporno kazen; za vsakih 20 K se računa en dan zavora.

Pristojna kazenska oblast je okrajno glavarstvo (politična ekspozitura), državno policijsko ravateljstvo in njega ekspoziture, v mestih z lastnim statutom pa magistrati, ako ni tam policijskega ravateljstva ali policijske ekspoziture.

§ 7.

Vse globe gredo v ubožni zaklad dotične občine.

§ 8.

Ta naredba se mora nabiti po vseh gostilnah in kavarnah tako, da je gostje ne morejo prezreti.

§ 9.

Politične oblasti smejo izdati tudi strožje naredbe.

§ 10.

Naredba dobi moč z dnem razglasitve.

V Ljubljani, dne 9. januarja 1919.

Pogačnik s. r.
predsednik.

Dr. Brejc s. r. Prelat Kalan s. r. Kristan s. r.
Dr. Kukovec s. r. Dr. Pestotnik s. r.
Dr. Pogačnik s. r. Dr. Ravnihar s. r.
Inž. Remec s. r. Dr. Tavčar s. r. Dr. Triller s. r.
Dr. Verstovšek s. r.

260.

Naredba celokupne Narodne vlade SHS v Ljubljani,

s katero se izpreminjajo §§ 1., 6. in 10. državnega zakona z dne 31. decembra 1917. o varstvu vojni beguncev, drž. zak. št. 15 ex 1918.

Nove določbe se glase:

§ 1.

Osebe, ki so zapustile svoje stalno bivališče, bodisi po oblastveni odredbi, bodisi prostovoljno

zaradi pretežkih neposrednih vojni nevarnosti ali vsled italijanske ali kake druge okupacije in se ne morejo vrniti vanje (vojni begunci) ter ne morejo iz svojega dohodka plačevati svojega potrebnega preživljanja in preživljanja svojih rodbinskih članov, živečih v skupnem gospodarstvu (neimoviti), in si niso že ustanovili novega stalnega bivališča ter so brez trajne službe, bodisi javne, bodisi zasebne in brez trajnega zasluga ali brez pokojnine ter si ne morejo preskrbeti take službe ali takega zasluga, oziroma kolikor ti dohodki ne dosežajo plačila, gredočega jim po § 6., imajo — ne da bi se kratila končno veljavna uravnavna zaračuna teh vojni izdatkov — pravico zahtevati državno skrb za begunce.

Zahteva beguncev se konča, ko nehajo pogoji, in sicer, ako se jim dovoli, oziroma omogoči, občni povratek v njih stalno bivališče 60 dni po povratku ali s pretekom pravilno razglašene za povratek določenega roka, ki mora znašati najmanj 30 dni.

Vojni begunci tujega državljanstva se morejo enačiti vojnim beguncem državljanstva SHS po pogojih, ki jih določi poverjeništvu za socialno skrbstvo.

§ 6.

Vojnim beguncem, ki imajo v zmislu § 1. pravico zahtevati državno skrb, gre, kolikor niso v naturalni oskrbi, od dne zglasitve prispevek 2 K v gotovini na osebo in dan. Osebam, ki zaradi večje starosti ali zaradi hibi niso sposobne za pridobitev in so ali same ali nimajo opore na nobenem svojcu, živečem z njimi v skupnem gospodarstvu, gre za dobo pridobitne nesposobnosti dvojni gorenji znesek.

Vsi postranski dohodki (tudi doklade za ranjenost, za hrabrostne svetinje in drugi prejemki, omenjeni v zadnjem odstavku prejšnjega besedila tega paragrafa) takih vojni beguncev ali z njimi v skupnem gospodarstvu živečih rodbinskih članov se morajo, ako trajajo dalje časa, šteti v begunsko podporo.

Begunske podpore se izplačujejo le tistim, katerim potrđita občinski in župni urad njih bivališča, da jih je še šteti za begunce, to je da si še niso ustanovili stalnega bivališča in da so potrebni podpore.

Naredba Narodne vlade SHS št. 243 z dne 18. decembra 1918. (Uradni list XXXIII ex 1919.) se s tem ne izpreminja; naredba Narodne vlade SHS poverjeništev za finance in za socialno skrbstvo z dne 3. decembra 1918. št. 173 (Uradni list XVIII) je razveljavljena.

§ 10.

Odstavek 3. se glasi:

O dolžnostih ali odškodninah, kolikor se ne poravnava zlepa, in o pritožbah odločajo politična oblastva, na zadnji stopnji poverjeništvu za socialno skrbstvo.

V Ljubljani, dne 9. januarja 1919.

Pogačnik s. r.
predsednik.

Dr. Brejc s. r. Prelat Kalan s. r. Kristan s. r.
Dr. Kukovec s. r. Dr. Pestotnik s. r.
Dr. Pogačnik s. r. Dr. Ravnihar s. r.
Inž. Remec s. r. Dr. Tavčar s. r. Dr. Triller s. r.
Dr. Verstovšek s. r.

Razglasi Narodne vlade.

Izpremembe v osebju.

Dr. Ivan Karlin, namestništveni koncipist v Trstu in v Primorju, je imenovan za okrajnega komisarja pri poverjeništvu za uk in bogočastje Narodne vlade SHS v Ljubljani.

Dr. Verstovšek s. r.

Ženske pomožne moči bivše avstro-ogrske vojske.

Ženske pomožne moči, ki so bile uslužbene pri poveljništvih bivše avstro-ogrske armade in so ostale po razpustu te armade brez službe, mislijo, da jim gredo prejemi za mesec oktober in november 1918.

Poverjenik za narodno brambo je odredil z naredbo z dne 30. novembra 1918., št. 164 (Uradni list št. 16), da je izplačati eno mesečne pristojbine le onim, ki vsled prevrata niso dobile koncem oktobra ali začetkom novembra 1918. nikakih prejemkov.

Te naredbe poverjenika za narodno brambo ni smatrati tako, da bi bilo z njo ugodeno določbam pogodbe, ki jo je sklenila ženska pomožna moč s prejšnjo vojaško upravo glede roka odpovedi; marveč je to milostni čin, s katerim naj bo pomagano onim pomožnim ženskim močem, ki so ostale naenkrat brez kruha.

Z razpustom armade se je končalo tudi pogojeno službeno razmerje.

Pomagati se je hotelo torej le onim, ki niso dobile ob razpustu bivše armade nikakih prejemkov in so stopile iz službe popolnoma brez pomočkov. Pri tem je pa popolnoma eno, ali so bile te pristojbine, prejete okoli dne 1. novembra 1918., izplačane za mesec oktober ali november.

Ako katera ženska pomožna moč misli, da ima izza svoje službe v bivši avstro-ogrski armadi še kake terjatve, naj se obrne na likvidujoče vojno ministrstvo na Dunaju, ki še posluje.

V Ljubljani, dne 6. januarja 1919.

Intendanca II. vojnega okrožja SHS v Ljubljani.

Razglasi drugih uradov in oblasti.

Št. 364.

199

Razglas o žigosanju bankovcev (papirnega denarja) avstro-ogrskega izvora v Ljubljani.

Sporazumno s predsedništvom finančnega deželnega ravnanstva SHS v Ljubljani naznanja, oziroma odreja mestni magistrat to-le:

I.

Vsak avstro-ogrski bankovec, ki do vstetega dne 20. t. m. ne bo ožigosan (štempljan), izgubi vsako vrednost. Žigosanje bankovcev se bo vršilo za vse v Ljubljani stanujoče posestnike papirnega denarja od ponedeljka dne 13. t. m. do vstetega ponedeljka dne 20. t. m. Žigosanje oskrbe ali tu naštetih denarnih zavodov ali pa niže navedene uradne komisije.

Upravičeni denarni zavodi so:

- 1.) Mestna hranilnica ljubljanska,
- 2.) Kranjska hranilnica,
- 3.) Hranilnica kmečkih občin,
- 4.) Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice,
- 5.) Ljudska posojilnica,
- 6.) Obrtno pomožno društvo,
- 7.) Splošno kreditno društvo,
- 8.) Vzajemno podporno društvo,
- 9.) Filialka avstro-ogrske banke,
- 10.) Kreditni zavod za trgovino in obrt,
- 11.) Jadranska banka,
- 12.) Ljubljanska kreditna banka,
- 13.) Kranjska deželna banka,
- 14.) Splošna prometna banka,
- 15.) Češka industrijska banka,
- 16.) Ilirska banka,
- 17.) Kranjska deželna blagajna in
- 18.) Mestna občinska blagajna.

Stranke pozivljemo radi njih lastne udobnosti, naj svoj papirni denar prineso najkasneje do dne 20. januarja 1919. ob navadnih poslovnih urah k enemu teh zavodov in ga tamkaj nalože, ker bo zavod ves poverjeni denar sam ožigosal ali ga pa zamenjal za že ožigosanega.

II.

Kdor neče uporabiti tega pota, mora prinesiti ves svoj papirni denar k eni izmed tistih komisij, ki bodo poslovale v onem okraju, v katerem stranka stanuje.

Komisije bodo poslovale od dne 13. do dne 20. t. m., razen v petek, dne 17. januarja, ki mora biti na razpolago za krušne komisije.

Komisije bodo poslovale od osmih zjutraj do dveh popoldne. Kdor kakršnegakoli papirnega denarja avstro-ogrske veljave do ponedeljka dne 20. t. m. ob dveh popoldne ni dal pri komisiji ožigosati, niti ga ni do vstetega tega dne izročil v žigosanje kakemu izmed omenjenih denarnih zavodov, denarja ne more dati več žigosati in dotični bankovec je v jugoslovanski državi odtlej sploh brez vrednosti.

Komisijiski okraji so isti kakor za krušne komisije, samo da je za žigosanje v vsakem okraju po več komisij, in sicer:

I. okraj:

1. komisija: Mestni dom, velika dvorana (načelnik Rihard Svetlič);
2. komisija: Mestni dom, mala dvorana (načelnik Ludovik Dermelj);
3. komisija: Marijanišče (načelnik inž. Matko Miklič).

II. okraj:

4. komisija: magistrat, občinska dvorana (načelnik doktor Miljutin Zarnik);
5. komisija: magistrat, posvetovalnica (načelnik Viktor Ciuha);
6. komisija: šola pri Sv. Jakobu (načelnik Jernej Boltar);
7. komisija: šola na Prulah (načelnik Fran Škulj).

III. okraj:

8. komisija: krušni lokal v Cerkveni ulici št. 21 (načelnik Fran Trošt);
9. komisija: šola na Cojzovi cesti (načelnik Josip Cepuder).

IV. okraj:

10. komisija: šola na Vrtači, Erjavčeva cesta št. 19 (načelnik Andrej Rape);
11. komisija: Mladika, Šubičeva ulica št. 9 (načelnik doktor Rudolf Mole).

V. okraj:

12. komisija: Narodni dom (mala dvorana v I. nadstropju) (načelnik Josip Reisner);
13. komisija: krušni lokal v gostilni „Novi svet“, Marije Terezije cesta št. 14 (načelnik Alojzij Kecelj).

VI. okraj:

14. komisija: Rokodelski dom, Komenskega ulica št. 12 (načelnik Jakob Furlan);
15. komisija: šola na Ledini, Komenskega ulica št. 19 (načelnik dr. Fran Detela).

VII. okraj:

16. komisija: slovenska šola v Spodnji Šiški (načelnik Ivan Petrič);
17. komisija: krušni lokal v gostilni Petra Štepica, Spodnja Šiška (načelnik Ivan Lokar).

VIII. okraj:

18. komisija: jubilejna ubožnica (jedilnica), Japljeva ulica št. 2 (načelnik Fran Grm);
19. komisija: jubilejna ubožnica (soba na desni), Japljeva ulica št. 2 (načelnik Fran Lavtižar).

IX. okraj:

20. komisija: krušni lokal v Marenčetovi gostilni, Dolenjska cesta št. 20 (načelnik Anton Likožar);
21. komisija: šola na Barju, Karolinska zemlja št. 40 (načelnik Fran Črnogoj).

Vsakdo mora prinesiti svoj papirni denar k eni od tistih komisij, ki poslujejo v njegovem (krušnem) okraju. Vsakdo pa mora porabiti tisti dan, ki je določen z začetno črko njegovega rodbinskega imena, in sicer:

- dne 13. januarja (ponedeljek) črke A do G;
- dne 14. januarja (torek) črke H do L;
- dne 15. januarja (sreda) črke M do P;
- dne 16. januarja (četrtek) črke R do T;
- dne 18. januarja (sobota) črke U do Ž (X, Y).

Nedelja dne 19. in ponedeljek dne 20. januarja sta na razpolago za žigosanje onim, kateri so brez lastne krivde zamudili svoj dan. Opozarja pa se občinstvo, naj se nikar iz komodnosti ne zanaša na ta dva dneva, nego naj pride o pravem času, ker bi sicer komisijam ne bilo mogoče do zaključka opraviti vsega dela in dotični denar bi postal neveljaven.

III.

Način žigosanja.

Vsak bankovec dobi uradni pečat, bankovci po 10 kron in višji pa tudi številko uradnega zapisnika.

Bankovce po 1 in po 2 kroni je kar prinesiti h komisiji; tej je povedati, koliko jih je (komisija jih prešteje), nato jih komisija po izdanih navodilih vpiše, ožigosa (štemplja) in vrne prinesitelju.

Enako je postopati z višjimi bankovci (po 10 kron in več), ako jih stranka ne prinese h komisiji več nego vsega skupaj dvanajst, najsi bodo vsi iste vrednosti, n. pr. vsi po 10 kron, ali pa razne, n. pr. 2 po 10, 3 po 20, 2 po 50 in 5 po 100, samo da jih ni vsega skupaj več nego 12.

Kdor prinese več nego 12 bankovcev po 10 kron ali višjih, mora obenem komisiji prinesiti posebno prijavo, v kateri so vsi bankovci skupaj vpisani po številu vsake vrste, po skupni vrednosti vsake vrste in po celotni vrednosti vseh bankovcev.

Tiskovine za te prijave se dobivajo pri posameznih komisijah; prodajajo jih tudi nastopne trafike:

- Glavna trafika, Mestni trg;
- Dolenjska trafika, Prešernova ulica;
- Trafika v hotelu „Union“;
- Trafika na Valvazorjevem trgu št. 5;
- Trafika v Mahrovici hiši, Kopitarjeva ulica;
- Trafika v Šelenburgovi ulici;
- Trafika na Sv. Jakoba trgu nasproti šole;
- Trafika v Rögerjevi hiši, Ambrožev trg št. 2;
- Trafika pri „Novem svetu“, Marije Terezije cesta št. 14;

Kušarjeva trafika na Sv. Petra cesti (pri „znamenju“); trafika v Pogačnikovi hiši, Celovška cesta št. 66; trafika na Karlovski cesti št. 34 (poleg Gruberjevega nabrežja);

Tenentejeva trafika v Gradaški ulici; Pihlarjeva trafika na Kongresnem trgu št. 3.

Tiskovine za prijavo stanejo 5 vinarjev.

Izpolnjena prijava ostane pri komisiji, le ožigosani bankovci se stranki vrnejo.

Občinstvo se še enkrat opozarja, da izgubi ves papirni denar, ki ne bo do 20. t. m. popoldne ožigosan (štempljan) vsako vrednost in da ga nobena javna blagajna v Jugoslaviji ne bo več sprejemala.

Zato naj nihče ne zamudi o pravem času prinesiti denar k pristojni komisiji; še bolje pa stori, če ga še pred dnem 20. januarja 1919. vloži pri enem izmed naštetih 18 denarnih zavodov, oziroma ga tamkaj zamenja za že ožigosanega.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 9. januarja 1919.

Št. 401.

Razglas.

Po naredbi poverjenišva za notranje zadeve in poverjenišva za finance z dne 3. januarja 1919. se bo žigosanje in štetje bankovcev avstro-ogrskega izvora po posebnih komisijah takoj pričelo in zaključilo v ponedeljek dne 20. januarja 1919.

Žigosanje se bo vršilo v vsaki občini političnega okraja kranjskega in temu okraju začasno prideleni občini žirski, političnega okraja logaškega, s temi izjemami:

Občina Hrastje se prideli mestni občini kranjski, občina Št. Jošt občini stražiški, občina Javorje občini poljanski, občini Sv. Ana in Sveta Katarina pa občini tržiški. Ker so vas Sorico, kjer je sedež županstva enakoimenske občine, zasedli Italijani, bo žigosanje za nezasedeni del te občine vršilo gerentstvo v Zalem logu.

Davčni uradi v Kranju, Trzinu in Skofji Loki, nadalje mestna hranilnica v Kranju izvrše žigosanje svojih bankovcev sami.

Kraje in prostore, kjer bodo poslovale postavljene komisije, dalje imena in bivališča njih načelnikov in zaupnikov, določenih po okrajnem glavarstvu, in poslovalne ure objavijo posamezna županstva po krajevni navadi.

Ker se bodo bankovci vseh vrst in izdaj, glaseči se na krone avstro-ogrske banke, žigosali (štempljali) le do dne 20. januarja 1919. zvečer in ker po tem roku državne in druge blagajnice javne uprave nežigosanih bankovcev ne bodo več sprejemale v plačilo, niti jih zamenjale v novce nove zakonite veljave, čim se ta uvede, se občinstvo opozarja na korist žigosanja in na škodo, ki jo bo imelo, ako se o pravem času ne odzove temu pozivu. Lahko se pa vsakdo izogne osebnim prijavi, ako pred sklepom žigosanja vloži svoje bankovce v one denarne zavode, ki sami oskrbujejo žigosanje.

Vsa županstva se pozivljajo, naj ta razglas objavijo tako uspešno, da prodre vest pravočasno v vse sloje in vsa naselja. Župni uradi, šolska vodstva in denarni zavodi naj v svojem področju skrbijo za to, da se razširi vsebina tega razglasa.

Okrajno glavarstvo SHS v Kranju,

dne 9. januarja 1919.

Št. 138.

202 3—1

Prostovoljna javna dražba.

Dne 20. januarja in naslednje dni se bo v skladišču glavnega carinskega urada na južnem kolodvoru v Ljubljani od devetih do dvanajstih popoldne na javni dražbi prodajalo raznovrstno blago, ki ga je zasegla Narodna vlada SHS v Ljubljani, in sicer 120 lepih železnih postelj, pločevinasti ovali (tase), železna orala, leseni jarmi, male in velike ključanice, šarnirji, zaponke, vijaki, obeski, žlice, vilice, noži, konopne in žične vrvi, razne druge kuhinjske in domače kovinaste in železne naprave, dalje angleške knjige itd. Izklicna cena posameznim predmetom je po izvedenih označena sedanja cenilna vrednost. Pod to ceno se blago ne bo prodajalo. Ogled predmetov je kupcem prost o dražbenih dneh. Prodaja se bo vršila posamezno ali v pripravljenih skupinah (lotih) najvišjemu ponudniku proti gotovini. Izdraženi predmeti se morajo takoj odpraviti iz skladišča.

Glavni carinski urad SHS v Ljubljani,

dne 9. januarja 1919.

Predstojnik: Piščanec s. r.